

Posudek oponenta na bakalářskou práci Kristýny Zákravské „Rodičovský přístup a jeho projevy u předškolních dětí“.

Téma práce je vhodně zvoleno, dopad různého výchovného přístupu na chování předškolních dětí je zajímavý. Práce je obvyklým způsobem rozdělena na teoretickou část a vlastní výzkum. Teoretická část je přiměřeně tématu věnována výchově v rodině a rozlišení jednotlivých stylů výchovy, včetně důsledků nestandardního přístupu a způsobu trestání. Autorka se věnuje i novým stylům ve výchově, z přehledu je zřejmé, že spíše těm nežádoucím. Teoretická část je zakončena přehledem doporučovaných stylů výchovy. Lze ocenit, že autorka uvažuje o obtížnosti výchovy a prezentuje názory významných českých psychologů, především Z. Matějčka. Zabývá se hodnocením dopadu různých výchovných stylů, charakteristika důsledků nevhodné výchovy podle projevů chování dítěte je zajímavě pojata. Bylo by vhodné, kdyby autorka vycházela v této subkapitole z většího množství odborné literatury. Analýza významu trestu pro dítě i rodiče je pěkně zpracovaná. Zajímavý je i výklad významu odměny a trestu v kontextu dnešní společnosti. Autorka se zamýšlí nad problémy dnešních rodičů, kteří jsou zahlceni mnoha informacemi, lidé by si měli dle jejího názoru vyjasnit, co od rodičovství očekávají. Do své úvahy zahrnuje i proměnu rodiny a problémy, které současná rodina má. Upozorňuje na skutečnost, že značná část rodičů je osamělá, rodiče jsou příliš perfekcionistačtí a úzkostní, výchova bývá často delegovaná na někoho jiného, což ovlivní i chování jejich dětí. Teoretická část je dobře zpracovaná a je zakončena souhrnem doporučení, jak ve výchově postupovat.

Praktická část. Cílem výzkumu bylo zmapovat představy rodičů předškolních dětí o jejich výchově. Autorka si stanovila 3 výzkumné otázky, které jsou jasně vymezené a lze na ně na základě výsledků výzkumu odpovědět. Metoda rozhovoru s rodiči a pozorování dětí byla vhodně zvolena. (Termín polostandardizovaný rozhovor použila autorka nesprávně, asi chtěla říci, že otázky nebyly striktně vymezené.) Autorka byla v pozici asistenta pedagoga a děti dobře znala, což přispělo k porozumění situaci. Výzkumný soubor nebyl velký, tvořily ho 4 matky a 4 děti, ale vzhledem k kvalitativně pojatému výzkumu jej lze akceptovat. Vhodně zvolená byla i metoda zpracování získaných informací, jinak než kvalitativně takto získaná data zpracovat ani nejde.

Výsledkem výzkumné práce jsou 4 kazuistiky, které se skládají z 5 částí, v nichž autorka charakterizuje rodinnou situaci v níž dítě žije a výchovný přístup jeho matky. Autorka si všímá jak rodiče vnímají svůj výchovný přístup, snaží se odvodit v čem se shodují projevy dětí vzhledem k podobnému výchovnému stylu rodičů i v čem se odlišují projevy dětí s ohledem na jiný výchovný styl rodičů. Autorka podrobně analyzovala získané výsledky a věnovala jejich výkladu potřebnou pozornost. Kazuistiky jsou dobře zpracované a jsou dostatečně přehledné. Diskuze je zpracována přiměřeným způsobem a je zřejmé, že autorka ví, o čem píše. Místo termínu genetika by bylo vhodnější použít termín genetické dispozice. Závěr odpovídá požadavkům, je souhrnem nejvýznamnějších výsledků získaných výzkumem.

Předložená bakalářská práce splňuje všechny požadavky a proto ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: 1

V Praze dne 12. srpna 2019

Prof. PhDr. RNDr. M. Vágnerová, CSc.